

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Predikotexten är Joh 5:39, där Jesus säger:

Ni forskar i Skrifterna, för ni tror att ni har evigt liv i dem. Det är just de som vittnar om mig.

Herre, helga oss sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Tema för predikan är *Kristus i Skriften*.

Fel och rätt sätt att läsa Bibeln

Jesus gav ett erkännande åt sina fiender, som här kallas judarna. Det var inte alla judar som var hans fiender. Det var framför allt fariseerna, det religiösa partiet som mest av alla vinnlade sig om att leva efter Mose lag. Jesus hade många saker att säga dem, och efter hand skärpte han sin kritik mot dem så pass att de beslöt att döda honom.

Här säger Jesus något positivt om dem: de forskar i Skrifterna. Det är helt rätt. De tror att de har evigt liv i dem. Det är också rätt. Var det då något fel?

Jo, felet var att de inte hittade Jesus i Skrifterna. De hittade regler. De kunde Mose lag utan och innan, och de menade också att de följde allt. Och de trodde att de med hjälp av levnadsregler skulle vinna evigt liv. Och visst finns det löften som de kan åberopa. Jesaja säger (55:3): "Hör, så får er själ leva!" Och Hab 2:4: "Den rättfärdige ska leva genom sin tro."

Men de gjorde ett grundläggande fel. De trodde att de kunde vinna evigt liv genom sin egen fullkomliga gärning. Genom att följa allt vad lagen, alltså Mose lag, säger, trodde de sig äga det eviga livet. Men till det säger Paulus, Gal 3:10–12:

Men de som håller sig till laggärningar är under förbannelse. Det står skrivet: Förbannad är den som inte håller fast vid allt som står skrivet i lagens bok och gör därefter. Att ingen förklaras rättfärdig inför Gud genom lagen är uppenbart, eftersom den rättfärdige ska leva av tro. Men lagen säger inte "av tro", utan att den som följer dessa bud ska leva genom dem.

Det som var fel med fariseernas sätt att läsa Skrifterna var att de trodde sig kunna förtjäna evigt liv genom att följa lagens ord till minsta prick. Och då drabbades de av den förbannelsen som ett enda felsteg leder till: den som inte håller fast vid allt är under förbannelse.

Jesus visade i sin lagpredikan att allt vad vi människor försöker skryta med är synd inför Gud. När fariseerna skröt med sina breda böneremisor och visade upp sin fromhet på de främsta platserna i synagogorna, sa Jesus (Matt 23:13):

Ve er, skriftlärdar och fariseer, era hycklare! Ni stänger himmelriket för människorna. Själva går ni inte in, och dem som vill komma in hindrar ni från att komma in.

I bergspredikan visar han vad ursynden är: att vi har onda begärelser och syndar redan i våra tankar. Det tyckte inte fariseerna var synd, så länge de visade upp sin fromhet genom att följa lagens yttre paragrafer. I Matt 5:27f lägger Jesus fram ett starkt bevis för att ingen människa kan göra anspråk på den fullkomlighet som Gud kräver:

Ni har hört att det är sagt: Du ska inte begå äktenskapsbrott. Jag säger er: Den som ser med begär på en kvinna har redan begått äktenskapsbrott med henne i sitt hjärta.

Det här tar nog udden av allt högmod. Vem kan påstå sig vara utan en ond begärelse? Fariseerna var nog under domen, precis som vi alla andra. De var under förbannelse, för att de inte kunde hålla allt vad lagen sade.

Hur skulle fariseerna ha kunnat hitta Jesus i sina Skrifter? De hade ju bara Gamla testamentet. Och där står väl inget om Jesus, eller hur? Om man gör en sökning på namnet Jesus i Moseböckerna hittar man inget.

Jo, Jesus säger: Skrifterna vittnar om mig. Och längre fram (Joh 5:45) säger han: "Hade ni trott Mose skulle ni tro på mig, för det var om mig han skrev." Hur kunde han säga så?

Jo, Jesus fanns med överallt i judarnas Skrifter. Vi ska strax återkomma till det. Inte minst finns han i alla bestämmelser om offren. För Jesus skulle vara det fullkomliga offret som alla GT:s offer var en skuggbild av. Det beskriver Hebreerbrevet mycket tydligt. Det var ju

så att israeliterna i GT måste bära fram offer dagligen och varje gång de hade gjort en yttre synd, som Mose lag förbjöd. Offret gav dem förlåtelse. Och en gång om året skulle översteprästen gå in i det Allra heligaste med blod för att offra för folkets synder. Det var en skuggbild av hur Jesus måste dö på korset för att ta bort världens synd.

Så när fariseerna läste Skrifterna utan se Jesus, läste de på fel sätt. De såg inte den verkliga vägen till livet. Vägen gick inte genom deras liv och gärningar, som de trodde var fullkomliga, utan vägen gick genom Jesus, som öppnade vägen till det eviga livet genom sin offerdöd.

När Martin Luther var i kloster läste också han Bibeln fel. Han läste den utan och innan, och kunde säkert det mesta av Bibeln utantill. Men ändå hade han inte hittat det eviga livet, innan det blev klart för honom, att det eviga livet fanns i evangelium. Det fanns inte i lagen, det som han skulle göra, utan det uppenbarades för honom i Bibelns ord om vad Jesus hade gjort. Då såg han att allt var färdigt, allt var gjort. Lagen var fullbordad, och det fick han tro. Och när han trodde det, då såg han att han var rättfärdig genom Jesus, helt av nåd, utan att hans gärningar måste tillfrågas.

Det rätta sättet att läsa Bibeln är alltså att lära känna Jesus Kristus i Skriften. Låt oss försöka göra så.

Kristus i Skriften

Nu är det ganska tydligt att vi hittar Kristus i Nya testamentet. Men det är inte lika tydligt i Gamla testamentet. Därför ska vi koncentrera oss på att söka honom där. Men vi gör det genom att låta Jesus och apostlarna förklara det för oss.

Då ska vi först konstatera att inte heller apostlarna hade det så lätt att hitta Kristus i GT. De måste få hjälp. Och Jesus hade sett till att de fick en sådan hjälp. De fick den Helige Ande som förklarade för dem vem han var och var de kunde hitta honom.

När Petrus började tala till den stora folkmassan som hade samlats på pingsten i Jerusalem hänvisade han till profeten Joel, som hade ta-

lat om de sista dagarna när Gud ska utgjuta sin Ande över allt kött. Han talar om Herrens dag, den stora och strålande, och han säger (Apg 2:21):

Och det ska ske att var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst.

Sedan fortsätter han med att tala om Jesus från Nasaret, som blev erkänd av Gud genom kraftgärningar, under och tecken. Han blev utlämnad, säger Petrus, efter Guds bestämda plan och beslut. Och ni dödade honom med hjälp av de laglösa. Men, och det här är det stora och centrala:

Men Gud har uppväckt honom och löst honom ur dödens vånda, eftersom det inte var möjligt för döden att behålla honom.

Och så börjar Petrus bevisa sina ord med Skriften. Han citerar från Psaltaren vad kung David hade skrivit. Han talar där i jag-form: "att du inte lämnar min själ åt förgängelsen eller låter din Helige se förgängelsen" (v 27).

Och så visar Petrus att det inte bokstavligt handlar om kung David, utan om en av hans ättlingar, Messias. Messias är på grekiska Kristus. Nu visar Petrus att det just handlar om Jesus från Nasaret, det är han som är den Messias som David talar om (v 31):

I förväg såg han Messias uppståndelse och sade: Han ska inte lämnas åt dödsriket, och hans kropp ska inte se förgängelsen.

Det här borde judarna ha sett och förstått. De borde ha sett att de psalmtexter som de kunde utantill och så ofta citerade handlade just om den man som de några veckor tidigare hade dödat via sina romerska ombud, de laglösa. De hade sett hans verk, som vittnade om att Gud själv var där. Det som Jesus gjorde var precis det som profeterna hade skrivit om.

Senare predikar Petrus igen för judarna, efter att han botat en lam man (Apg 3:15,18):

Livets furste dödade ni, men Gud har uppväckt honom från de döda. ... Men Gud har med detta uppfyllt det som han har förutsagt genom alla sina profeter, att hans Messias måste lida.

Lägg märke till orden: "genom alla sina profeter", som betyder det som vi har i profetböc-

kerna i GT. Och det är ingalunda bara de egentliga profetböckerna, utan det här täcker in allt det som är samlat i det som judarna kallade Lagen, Profeterna och Skrifterna.

Nu måste jag göra en utvikning och rikta en varning. Det finns en modern bibelöversättning, i själva verket den enda som får användas i den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, nämligen Bibel 2000, som på ett försåtligt sätt förnekar att vi kan hitta Jesus i GT. Hur är det möjligt?

Det skulle finnas många exempel på hur man underlåter att se Jesus i noterna till B2000. Jag tar några få exempel från Notboken till Bibel 2000. Om Jes 9:6, alltså det kända julevangeliet om barnet som blir fött, sägs det:

"ett barn ... en son. Profeten talar antingen om en tronarvinges födelse eller om en kungs tronbestigning, jfr Ps 2:7 med not."

Detta evangelium har förvanskats fruktansvärt i B2000, där barnets namn sägs vara:

"Allvis härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste."

I noten sägs om namnen:

"En ny kung fick symboliska ärenamn. Seden är känd bl a från Egypten."

Och om det första namnet, Allvis härskare:

"Grundtextens ärenamn anger en förunderlig förmåga att regera genom goda och visa beslut."

SFB har namnet "Under". Jesus är det största undret. Men det undret kan ju inte Jesaja ha fått se, menar de förnekande översättarna.

Och i noten till Ps 2:7 (SFB: "Jag vill förkunna Herrens beslut, han sade till mig: Du är min Son, jag har fött dig i dag.") står det:

"Du är min son Adoptionsformel som anger att den nye israelitiska kungen är den himmelske konungens rättmätige ställföreträdare; jfr 2 Sam 7:14."

Vi tar ännu ett exempel, noten till Jes 52:13ff:

"Avsnittet 52:13–53:12 är svårtolkat. Ställvis är texten sannolikt skadad, och översättningen är osäker. Tjänaren, som här beskrivs som lidande, död och upprättad, kan liksom annars i Jes 40–55 avse Israel eller en grupp inom

folket, ... Enligt en annan tolkning är tjänaren en person, t.ex. profeten själv eller en kung. I NT tillämpas utsagorna om den lidande tjänaren på Jesus."

Det finns många fler exempel på hur B2000 vägrar se Jesus i GT, men det får räcka. Det är fruktansvärt att denna översättning ska få sprida sin villfarelse. Ta er till vara för den!

Låt oss sedan gå till Jesus och hur han undervisar sina lärjungar på vägen till Emmaus, på påskdagen efter hans uppståndelse. De två lärjungarna känner inte igen Jesus, utan beklagar att deras mästare fick ett så tragiskt slut. De hade hoppats att han var den som skulle frälsa Israel, med andra ord Messias. Luk 24:25–27:

Då sade han till dem: "Så tröga ni är i tanke och hjärta till att tro på allt som profeterna har sagt! Måste inte Messias lida det här för att sedan gå in i sin härlighet?" Och han började med Mose och alla profeterna och förklarade för dem vad det stod om honom i alla Skrifterna."

Här nämner Jesus exakt de tre delarna av GT som fanns i deras bibel: Mose, profeterna och Skrifterna. Och överallt i dem fanns förutsägelser om Messias. Lärjungarna var så okunniga att de inte hade sett det. Men nu öppnar Jesus själv deras ögon.

Jag nämnde att Notboken till B2000 nämner 2 Sam 7:14. Vi ska återvända till det. Det är profeten Natan som uttalar följande ord till kung David, när han framför sin önskan att bygga ett tempel åt Herren (från v 11):

Nu förkunnar Herren för dig att Herren ska bygga ett hus åt dig. När din tid är slut och du vilar hos dina fäder ska jag efter dig upphöja din avkomling som ska utgå ur ditt liv, och jag ska befästa hans kungadöme. Han ska bygga ett hus åt mitt namn, och jag ska befästa hans kungatron för evigt. Jag ska vara hans far och han ska vara min son."

Nu vet vi ju att det var Davids son Salomo som fick bygga det ståtliga templet. Men det är en detalj som sticker ut. Gud lovar befästa Davids sons kungatron för evigt. Och Salomos tron varade inte för evigt. Men vi får belägg i NT att det här stället gäller längre än endast till Salomo. Det första är när Jesus döptes av

Johannes. Då kom en röst från himlen som sade (bl a Mark 1:11):

Du är min älskade Son. I dig har jag min glädje.

Ungefär det samma hörde de tre lärjungarna som var med Jesus på förklaringsberget. Och en av dem som var med var Petrus, och han skriver i sitt andra brev (2 Pet 1:16–18):

Det var inga utstuderade myter vi följde när vi förkunnade vår Herre Jesu Kristi makt och hans ankomst för er, utan vi var ögonvittnen till hans majestät. Han fick ära och härlighet från Gud Fadern när rösten kom till honom från den majestätiska Härligheten: "Han är min Son, min Älskade. I honom har jag min glädje." Den rösten hörde vi själva från himlen när vi var med honom på det heliga berget.

Det är alldeles tydligt att de ord som den himmelska rösten uttalade är en anspelning på profetian i 2 Sam 7. Så har judarna haft möjlighet att lära sig känna Jesus utifrån profeterna, och så har vi fått lära känna honom, liksom alla bibelläsare, också de mest lärda och visa.

Johannes skriver (1 Joh 5:11f):

Och detta är vittnesbördet: Gud har gett oss evigt liv, och det livet är i hans Son. Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet.

Här finns både livet och domen. Ta vara på Ordet och du ska finna friden i tiden och inför evigheten. Vi ber:

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.